

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. F 47:

Forespørgsel til statsministeren og justitsministeren:

»Hvad er der fra dansk side gjort for at afdække omfanget og karakteren af danskeres samarbejde med myndigheder i Sovjetunionen og i de østeuropæiske diktaturer under »den kolde krig« – og hvorledes mener regeringen, at danske kollaboratører skal stilles til ansvar?« Af Frank Dahlgaard (UP).

(Forespørgslen anmeldt 27/2 2001. Fremme af forespørgslen vedtaget 2/3 2001).

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg skal gøre opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive udsat til i morgen, torsdag den 19. april 2001.

Begrundelse

Frank Dahlgaard (UP):

Det er snart 12 år siden, Muren faldt, det er 10 år siden, Sovjet brød sammen, og det er 2½ år siden, den hemmelige kode til Stasiarkiverne blev brudt.

I medierne kører debatten om Danmark under den kolde krig for fulde omdrejninger, og mange af debattørerne har travlt ved håndvasken. Der er brug for et opgør i Danmark efter den kolde krig.

To udvalg eller kommissioner er sat i gang med at grave i fortiden. Det er den såkaldte PET-undersøgelseskommission, der blev nedsat ved lov i juni 1999, og som i øjeblikket afhører en række personer, og det er Dansk Udenrigspolitisk Institut, som midt under den hede eurodebat sidste sommer blev anmodet af regeringen om at udarbejde en hvidbog om Danmarks sikkerhedspolitiske situation efter 1945 og frem til Sovjets opløsning. Det er man så gået i gang med.

Vi må naturligvis afvente resultatet af disse instansers arbejde, men det er næppe færdigt i form af beretning og hvidbog før engang i år 2003, og det er hverken rimeligt eller holdbart, at Folketinget i en så lang periode skal afholde

sig fra at deltage i debatten om dette afgørende område.

Jeg føler, det er tiltrængt med en slags halvvejsdebat om Danmark under den kolde krig, og det er især tiltrængt at få klarhed over, om de to bebudede rapporter, PET-kommissionens beretning og DUPI-hvidbogen, også vil belyse og afdekke det, som de skal og bør belyse.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Man aner spørgerens intentioner og bliver en lille smule førstemt, men ikke desto mindre er det fair nok at prøve at sætte fokus på spørgsmålet.

Jeg må sige, netop som spørgeren var inde på, at der er to rapporter i gang, og det ville være forkert af os, i hvert fald fra regeringens side, at foregribe de konklusioner, som de to rapporter vil nå frem til.

Både justitsministeren og jeg har ved tidligere lejligheder redegjort for de forhold, som også denne forespørgsel vedrører. I den forbindelse har vi også nævnt, at i det omfang de efterretningsmæssige hensyn tillader det, foreligger der oplysninger om Politiets Efterretningstjenestes virksomhed på området, og de vil selvfølgelig indgå i arbejdet.

I vurderingen af, om der er grundlag for at foretage efterforskning og retsforfølgning af de personer, hr. Frank Dahlgaard omtaler i sin forespørgsel, må vi sige: Jamen det kan der ret beset ikke tages stilling til, før vi kender rapporterne. Lad mig i den forbindelse nævne, at Folketinget i forbindelse med behandlingen af forespørgsel nr. F 53 i 1999 pålagde regeringen at undersøge danske statsborgeres forbindelser til den østtyske efterretningstjeneste, Stasi, og at drage omsorg for, at skyldige i videst muligt omfang blev retsforfulgt. Det var et vedtagelsesforslag, som regeringen selv var medforslagsstiller til, og som regeringen naturligvis har efterlevet. Jeg kan derudover nævne, at ud over den generelle orientering, som Folketinget altså har fået ved flere lejligheder, har Folketingets udvalg vedrørende efterretningstjenesterne, det såkaldte Kontroludvalg, løbende modtaget en nærmere orientering om de bestræbelser, der udfoldes af de danske myndigheder på området.

Som det blev sagt før, er der i de seneste år ikke blot iværksat én, men flere undersøgelser, PET-kommissionen og DUPI, med henblik på at sikre, at vi også i et mere generelt perspektiv får